

Hur väl bidrar storyline till elevinflytande?

Maria M. Johansson
Caisa Löwenborg
Gabriella Wiklund

Luleå tekniska universitet

Lärarytning
Allmänt utbildningsområde C-nivå
Institutionen för Utbildningsvetenskap

*Hur väl bidrar storylinemetoden
till elevinflytande?*

*Caisa Löwenborg
Maria M. Johansson
Gabriella Wiklund*

*Institutionen för utbildningsvetenskap
Handledare: Steffan Lind
Höstterminen 2005*

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Bakgrund	1
Planera en storyline	2
Nyckelfrågor.....	3
Fallgropar	4
Förankring i styrdokumentet	5
Kunskap.....	6
Lärande.....	8
Motivation	9
Inre motivation	9
Yttre motivation	9
Elevinflytande	11
Historik om elevinflytande.....	11
Tidigare forskning om elevinflytande	12
Syfte	15
Avgränsning	15
Metod	15
Kvantitativ och kvalitativ metod	15
Fallstudie	15
Undersökningssuppläggning.....	16
Intervjuer	17
Genomförande.....	17
Bortfall	17
Databearbetning/analys och tolkning	17
Resultat.....	18
Redovisning av intervjuer	18
Diskussion	20
Överensstämmelse och pålitlighet.....	20
Egna reflektioner	25
Erfarenheter för framtiden.....	25
Fortsatt forskning	25
Referenslista.....	26
Artiklar	27

Förord

Vi vill tacka alla personer som varit delaktiga i vårt examensarbete. Ett speciellt tack vill vi ge till Steffan Lind vid Luleå tekniska universitet som varit vår vetenskapliga handledare. Vi vill även rikta ett stort tack till eleverna och pedagogerna på den skola där vi genomfört vår undersökning. Även ett tack till våra handledare som under vår slutpraktik varit ett stort stöd för oss genom att dela med sig av sina erfarenheter och kunskaper. Sist men inte minst ett stort tack till personalen på Helpdesk vid Luleå tekniska universitet som hjälpt oss med det tekniska arbetet.

December 2005

Caisa Löwenborg, Maria M Johansson och Gabriella Wiklund

Abstrakt

Syftet med denna rapport var att belysa hur väl storylinemetoden bidrar till ett elevinflytande. Elevinflytande innebär att eleverna själva får planera och genomföra innehåll i ett arbetsmoment och även besluta om vilken redovisningsform de vill använda. Under vår lärarutbildning har vi kommit i kontakt med storyline på olika sätt och blivit intresserade av denna metod. Storylinemetoden bygger på att pedagogen utgår ifrån elevernas verklighet och bakgrundskunskaper som de besitter. Vi vet hur viktigt det är att möta eleverna där de befinner sig kunskapsmässigt för att kunna bygga vidare och ta till sig ny kunskap. Storyline är en metod som vi tror kommer att ge eleverna en ökad lust till lärandet eftersom en av aspekterna inom storyline bygger på elevinflytande. Vår undersökning har en kvalitativ karaktär och har gjorts med hjälp av elevintervjuer. Undersökningsgruppen vi valde var en grundskola som arbetar aktivt med storyline. Vi valde att intervjua mellanstadieelever för att vi skulle få en tydligare bild av hur väl storyline bidrar till elevinflytande. Resultatet av vår undersökning tyder på att storyline som arbetsmetod inte nämnvärt bidrar till ett elevinflytande för eleverna.

Inledning

Vi har valt att skriva denna uppsats om storyline för att beskriva och kritiskt granska hur väl metoden bidrar till ett elevinflytande. Vi har under vår lärarutbildning kommit i kontakt med storyline på olika sätt och blivit intresserade av denna arbetsmetod. Det finns olika vägar till inläring och storyline är en av dem, därigenom har vi valt att fördjupa oss i denna metod. Storylinemetoden bygger på att pedagogen utgår ifrån elevernas verklighet och bakgrundskunskaper de besitter. Vi vet hur viktigt det är att möta eleverna där de befinner sig kunskapsmässigt för att kunna bygga vidare och ta till sig ny kunskap. Danell (2003) menar på att det finns en relation mellan elevens inflytande och deras lärande. Elever som är vana vid inflytande har det lättare när det ställs inför nya självständiga val av undervisningens innehåll. Dessa elever vet i större utsträckning hur de ska gå till väga när det ska lära sig något nytt. Detta innebär att elever med större inflytande över lärandet kan få ut mer kunskaper och få tilldelat fler möjligheter.

Storylinemetoden

Storylinemetoden består av tematiska, probleminriktade undervisningsförelöpp, som kännetecknas av att undervisningen inte kretsar kring ett centralt tema, utan fortskrider som en berättelse- följer en storyline. Barnen blir inte instruerade utan utmanade. Genom att upptäcka, utforska, reflektera, samtala och handla, lär de sig under upplevelsepräglade förhållanden! I berättelsens universum arbetar barnen med en verklighet de känner till, och vidareutvecklar därigenom sin förståelse av världen - med visualiseringen av sina föreställningar som stöd. En viktig poäng är att det hela tiden blir medvetna om att deras kreativa och argumenterande tänkande värdesätts (Falkenberg & Håkonsson 2004, s.40).

Som det framgår i citatet lyfts det fram att eleverna inte blir instruerade utan utmanade när de arbetar med storyline. Genom att upptäcka, utforska, reflektera, samtala och handla får eleverna känna att de får uppleva och vidareutveckla sin förståelse av kunskapen. Detta tycker vi är väldigt viktigt att alla elever ska få känna för att få det rätta verktyget för lärandet. Vi anser att när man får använda sig av alla sinnen är det lättare att ta till sig och befästa ny kunskap.

Bakgrund

Enligt Moreau och Wretman (2001) började grundarna till storyline, Steve Bell och Sallie Harkness 1965 arbeta med att utveckla en undervisningsmetod som skulle ge form åt känslor, respekt och struktur i undervisningen. De ville skapa ett meningsfullt sammanhang för lärandet. Arbetsmetoden utgår från en konstruktivistisk syn på kunskap och lärande. Ett stort antal forskare och lärare har under årens lopp arbetat på att förfina storyline metoden och idag är den spridd över hela världen. Storyline har sitt ursprung från bland annat filosofen Immanuel Kants tankar om hur människan erfar verkligheten. Jean Piagets teorier om hur barn lär och Lev Vygotskijs teorier om språkets och det sociala samspelets roll i lärandet. I dag genomsyras dessa tankar om lärandet i Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94, 2001). Några av grundtankarna i konstruktivismen är följande;

- Lärande är en aktivitet som innebär en fri vilja och där lärande utförs av en fri vilja och intresse.
- Individens konstruerar sin egen kunskap.
- Kunskap är ett sätt att förstå verkligheten.

- ❑ Individerna bygger upp ny kunskap genom erfarenheter som tolkas och förstås utifrån föreställningar individen redan har.
- ❑ Varje individ måste kunna förhålla sig till sin egen personliga tolkning och synsätt och den rådande samhällssynen. Därför är det av stor vikt att varje individ får göra egna tolkningar och bli utmanad.
- ❑ Genom ett socialt sammanhang sker lärandet, och förutsätter ett socialt samspel, värderingar och relationer mellan individerna.

Enligt Moreau och Wretman (2001) är det utmärkande med storylinemetoden att undervisningens form och innehåll innesluts i en berättelse. Det är främst det som skiljer en storylineundervisning från andra undervisningsmetoder. Innehållet i undervisningen består av en serie lärandeaktiviteter vars innehåll bygger på fakta, begrepp och tankemönster integrerad med andra ämnen och skapar en röd tråd för förståelse. Förståelsen som byggs upp är ämnesövergripande och helhetsorienterad. En storyline byggs upp på följande sätt;

- ❑ Den har en berättande form.
- ❑ Lärandet sker i ett sammanhang som själva berättelsen skapar.
- ❑ Elevens lärande börjar i de kunskaper och föreställningar eleven redan har. Dessa kunskaper blir i processen utmanade.
- ❑ Den är probleminriktad.
- ❑ Den bygger på att eleverna är aktiva i sitt eget lärande.
- ❑ Elevernas kreativa och kritiska tänkande värdesätts och ges en plattform.
- ❑ Berättelsen och lärandet visualiseras och konkretiseras genom att eleverna skapar bilder utifrån sitt tänkande och sina föreställningar.

Lärandet enligt Storyline

Det finns tre viktiga infallsvinklar i lärandet som inriktas på ett speciellt sätt både i Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94) och i storylinemetoden;

- ❑ Den första är elevinflytande. I storyline blir eleverna medskapare och ägare av undervisningen.
- ❑ Den andra infallsvinkeln är elevens förkunskaper. I storyline utgår alltid lärandet från de uppfattningar eleverna redan har om det nya som ska läras.
- ❑ Den tredje infallsvinkeln är bild och symbolspråkets roll i det tankemässiga lärandet. I storyline får de estetiska uttrycksformerna stor plats i undervisningen.

Genom dessa tre infallsvinklar lyckas storylinemetoden fånga och utmana många av de elever som tycker skolan är ointressant och tråkig.

Planera en storyline

I enlighet med Moreau och Wretman (2001) är undervisning något som måste planeras noggrant. Genom en noggrann planering kan man uppnå följande;

- ❑ Att målen i kursplanerna nås.
- ❑ Sociala målsättningar för klassen.
- ❑ Den röda tråden (syftet är att skapa ett meningsfullt sammanhang för lärande).
- ❑ Att eleverna får medbestämmande och utrymme för egen fantasi och kreativitet.
- ❑ Eleverna ska få egen tid till självständigt arbete och fördjupningsuppgifter.
- ❑ Lärarkollegor ska informeras om arbetssättet så att eleverna kan fortsätta arbeta ostört om den ordinarie läraren är frånvarande.
- ❑ Eleverna ska ha stor tillgång till varierat material.
- ❑ Att läraren genom observation dokumenterar kvalitén på lärandet i förhållande till tidigare prestationer samt de mål som finns i läroplanen.
- ❑ Tidsomfånget som det valda arbetet ska vara.

Det som framgår av dessa punkter är att storyline låter eleverna få medbestämmande och ger eleverna utrymme för egen fantasi och kreativitet. Vidare ska eleverna få egen tid till självständigt arbete och fördjupningsuppgifter detta i enlighet för att främja ett elevinflytande.

Nyckelfrågor

Moreau och Wretman (2001) menar att nyckelfrågor är frågor inom storyline som syftar till att främja och få igång elevernas arbetsprocesser. Frågorna ska väcka nyfikenhet och vidare stimulera eleverna till att hitta förklaringar och att sedan komma fram till ett svar. De är viktigt att eleverna reflekterar, värderar och tar ställning till de olika frågorna för att få igång tänkandet. Här letar inte pedagogen efter ”det rätta svaret” utan frågorna ställs bara för att motivera och väcka nyfikenhet hos eleverna. För eleverna kan det ibland vara nödvändigt att argumentera för sin åsikt och få förklara den med egna ord, för att sedan söka stöd för sin åsikt i litteraturen. Alla elever ska få lägga fram sina åsikter och idéer om det valda ämnet. Det är nyckelfrågorna som driver storylinemetoden framåt i undervisningen och gör den kreativ.

Falkenberg och Håkonsson (2004) skriver att en bra regel för en nyckelfråga är att börja med frågeorden ”vad?” ”hur?” och ”varför?”, men även andra frågeord kan användas. Man kan även ställa slutna frågor tex. Vad är 2x2? Genom att infoga ”vad tror du?” eller ”föreställer ni er?” så kan slutna frågor vinklas till öppna frågor och på så sätt få alla elever aktivt delaktiga i undervisningen. Även frågorna ”kanske” eller ”möjligen” kan främja delaktigheten även hos de elever som är blyga och tystlåtna.

Nyckelfrågor är en del av elevinflytandet i storyline eftersom pedagogen vill få igång tankeverksamheten hos eleverna vilket nyckelfrågorna bidrar till.

Skapa en storyline

Enligt Falkenberg och Håkonsson (2004) är storyline en berättelse eller en redan färdig text till exempel en ramsa, saga eller en berättelse ifrån en bok. Berättelsen kan presenteras för klassen på många olika sätt vilket kan göras genom att pedagogen läser eller dramatiserar sagan. Vidare kan

en storyline startas upp genom ett besök. Antingen genom att eleverna får ett besök i klassen eller att eleverna själva gör ett besök för att väcka nyfikenhet hos eleverna. Ett annat alternativ kan vara att eleverna får ett spännande brev i inledningsfasen till storyline som väcker deras intresse och engagemang. Detta leder till inlärningsaktiviteter genom de nyckelfrågor som pedagogen ställer, vilket också styr det fortsatta arbetet i klassen. Uppgifterna som eleverna tilldelas utförs i grupp, par eller individuellt. Förutom berättelsen som utgör den röda tråden i temaarbetet och miljön som illustreras så är det figurerna som skiljer storyline från annat temaarbete. Dessa figurer kan vara en form av en papperdocka, tygdocka, docka gjord av kartong eller lera. Figurerna tillför engagemang, känslor och liv till inläringen genom att eleverna ges en möjlighet till identifikation och känslöengagemang som kan tillvaratas i undervisningen. Arbetet konkretiseras genom att eleverna bygger upp en modell av den miljö temat behandlar i form av ett väggcollage eller en värld som byggs upp i ett separat rum. Det praktiska och konstnärliga arbetet ger möjlighet till många problemlösningssituationer och samarbetsövningar. Genom att arbeta med väggcollage synliggörs det abstrakta och kan på så sätt dokumentera tidigare uppgifter och ger inspiration till fortsatta utmaningar.

I storyline skapar eleverna egna figurer för att genom dessa få en egen personlig prägel och stil vilket främjar ett engagemang och genom detta bidra till ett elevinflytande.

Fallgropar

Enligt Falkenberg och Håkonsson (2004) finns det vissa fallgropar i storyline som varje pedagog måste ta i beaktning. Första fallgropen är relationen mellan fantasi och verklighet i och med att det är vanligt att man startar en storyline med ett överraskningsmoment. Tanken bakom detta är att väcka lust, motivation och kreativitet hos eleverna. Det finns berättelser som kan vara skrämmande och lockande på samma gång. Ett exempel är en skola i Alingsås som inledde sin storyline med att komma inrusande i klassrummet och skrika att ett kärnkraftverk i närheten hade blivit bombat och att alla var tvungna att fly till ett annat land. Genom en sådan drastisk inledning riskerar man att elever tar detta på allvar och blir rädda vilket kan leda till att eleverna kan tappa förtroendet för de vuxna.

Vad som mer kan utgöra en fara är om pedagogen har en bristande balans mellan sin egen planering och styrning, och elevinflytande. Eftersom metodens viktigaste beståndsdel är eleverna engagemang och bestämmande i berättelsen faktiska utformning och i aktiviteterna i arbetet. Vidare är det av stor vikt att pedagogen tänker på risken att inte få med alla elever i klassen. Det finns pedagoger som ifrågasätter storylinemetoden och om den är bra för de svagpresterande eleverna. Andra pedagoger hävdar att de svagpresterande eleverna har en större chans att lyckas genom storyline eftersom de får möjligheten att använda de kompetenser som de normalt inte använder i den traditionella undervisningen. De elever med svag social status kan få svårigheter med att komma in i gemenskapen i de mindre undervisningsgrupperna och därigenom inte bli delaktiga i de lärandesituationerna som de övriga i klassen skapar. En annan fallgrop är hur tiden disponeras i en storyline.

Av ovanstående stycke framgår det att storyline kan utgöra en fara om planeringen, styrningen och elevinflytande saknar balans. För att främja ett elevinflytande så kan inte planeringen vara fulländad detta tyder på att arbetsmetoden i viss mån är motsägelsefull.

Enligt Moreau och Wretman (2001) är det viktigt att det kreativa arbetet inte får ta för mycket tid i anspråk. Det gäller att som pedagog ha en noggrann tidsplanering. Samtidigt är det kreativa arbetet ett viktigt inslag i en storyline och får inte ses som en bisyssla. Att arbeta med storyline kräver många lektioner, ofta flera sammanhängande. Det är därför viktigt att pedagogen planerar in arbetet ordentligt så att det inte infaller i samband med lov eller annan tidsgräns. Vidare bör pedagogen tänka på att redan från arbetets början planera in en passande avslutning på ett för eleverna tillfredställande sätt.

Det vi finner motsägelsefullt i ovanstående stycke är synen på kreativiteten hos eleverna är värdefull samtidigt som det kreativa arbetet är viktigt i en storyline och får inte ses som ett bigörsmål. Trots detta menar författarna att det kreativa arbetet inte får ta för mycket tid i anspråk.

Förankring i styrdokumentet

Storyline bygger på konstruktivistiska teorier om lärandet. I läroplanskommitténs betänkande(1994) som ligger till grund för den svenska läroplanen Sou 1992: 94 går det att läsa om tre aspekter av kunskap som lyfts fram. Kunskap är konstruktiv, ett sätt att göra världen begriplig och meningsfull. Kunskaper utvecklas i ett växelspel mellan vad man vill uppnå, den kunskap man redan har, problem man upplever med utgångspunkt i denna samt de erfarenheter man gör. Kunskap är kontextuell det vill säga att kunskap är beroende av och utvecklas i kulturella språkliga och praktiska sammanhang vilket utgör den tysta grund mot vilken kunskapen blir begriplig. Kunskap är funktionell det vill säga instrumentell, den fungerar som ett redskap för problemlösning och vidgar vår kontaktyta och ökar vår förståelsehorisont.

I storyline utgår pedagogen från att lärandet är en aktivitet som innebär en fri vilja hos eleven och där lärandet utförs av intresse. Individens konstruerar sin egen kunskap genom sin förståelse av verkligheten. Individens bygger upp ny kunskap genom erfarenheter som tolkas och förstås utifrån föreställningar individens redan har. Därför är det av stor vikt att varje individ får göra egna tolkningar och bli utmanade. Genom ett socialt sammanhang sker lärandet, och förutsätter ett socialt samspel, värderingar och relationer mellan individerna.

I läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94) anser att eleverna ska få möjlighet att hitta sin egen väg till kunskap vilket uttrycks i läroplanen, *”Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvar i frihet”* (Lpo 94, s.5).

Läroplanen tar även upp att eleverna ska få ta eget initiativ och ansvar. *”En viktig uppgift för skolan är att ge överblick och sammanhang. Eleverna skall få möjligheter att ta initiativ och ansvar. De skall ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att arbeta självständigt och lösa problem”*(Lpo 94 s.7).

Vidare belyser läroplanen hur viktigt det är att eleverna lär sig olika strategier för att kunna finna sitt sätt att tillgodogöra sig kunskapen och göra den till sin egen. *”Skolans arbete måste inriktas på att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former för den enskilda eleven balanseras och blir till en helhet”* (Lpo 94, s. 16).

Kunskap

Enligt Läroplanskommitténs betänkande (1994) finns det två sidor av kunskap objektivistisk och subjektivistisk. Objektivistisk (kunskapsförmedling) är då man är fri från värden och har en objektiv bild av världen. Kunskap utvecklas i ett socialt sammanhang som omfattar såväl särskilda perspektiv som värderingar, och för det andra kunskapens bidrag till möjligheten att ha en ståndpunkt. Subjektivistisk (kunskapande) utvecklas/skapas i sociala sammanhang i interaktion med andra människor. Kunskapande personer formulerar och utvecklar problem, använder källor, sammanställer, gör beräkningar, bedömer och analyserar och drar slutsatser.

När den nya läroplanen kom i bruk utvidgades begreppet. Det anges olika former för kunskap så som fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet. Alla dess kunskapsformer är beroende av och samverkar med varandra.

Faktakunskaper är kunskaper som information, regler och konventioner. Dessa kan mätas i termer av mer eller mindre, något vi har eller inte har, som vi kommer ihåg eller har glömt. Fakta är spetsen på isberget, det som är synligt.

Färdighet är när vi vet hur något skall göras och kan utföra det. Kunskap är en färdighet.

Förståelse är att förstå och begripa samt att uppfatta meningen eller innebörden i ett fenomen.

Förtrogenhet är den kunskapsform som kan jämföras med den osynliga delen på isberget. Det är en tyst dimension och denna kunskap använder vi oss av då vi till exempel bedömer något.

Faktakunskapen är en kunskapsform om information, om att veta att något förhåller sig på ett visst sätt. Det är något vi kan formulera i ord och kan minnas eller glömma bort, antingen ytligt eller djupt. Att förstå är att begripa och att uppfatta meningen med något. Fakta är förståelsens byggstenar, det är med fakta som vi med förståelse försöker se mening i. Färdighetskunskap är en praktisk kunskapsform, den kommer till uttryck i handlingar och beteendemönster. Dessa tre kunskapsformer fakta, förståelse och färdighet kan man säga är märkbara kunskapsformer. Den fjärde kunskapsformen förtrogenhet är mer osynlig.

Fakta måste göras befintliga och presenteras. För att få förståelse och insikt måste barn erbjudas tillfällen att utgå från tidigare erfarenheter och förkunskaper och ges möjligheter att utforska, bearbeta och reflektera. Färdigheter måste övas, prövas, gestaltas och kommuniceras. Barn måste också ges möjligheter att öka förtrogenhet. Detta innebär att varken kunskapen eller lärandet kan sammanbindas i en kunskapsform och att lärandet måste ske genom att individen deltar aktivt. (SOU 1997:21)

Kunskapen utvecklas i ett växelspel mellan vad man vill uppnå, den kunskap man redan har, problem man upplever med utgångspunkt i denna samt de erfarenheter man gör. Kunskapen fyller en funktion, löser ett problem eller underlättar en verksamhet. Kunskap fungerar som ett redskap, som en utvidgning av självet. Genom kunskaper vidgas vår kontaktyta med världen utanför oss och vår förståelsehorisont växer. (SOU 1992:94, s.29)

Falkenberg och Håkonsson (2004) skriver att i storyline arbetar pedagogerna med elevernas förkunskaper, metoden bygger på att utmana elevernas aktuella föreställningar och förkunskaper för att tillägna sig ny kunskap. "Ett storylineförlopp är alltså inte ett sätt att visa upp det man lärt sig utan ett sätt att lära sig".

Enligt Imsen (2000) är kunskap en av de grundläggande filosofiska frågeställningarna som kan ge många olika svar. Vad som räknas som kunskap varierar genom tiden. Vygotskij (1896-1934) menade att kunskap skapas i en social samvaro, detta sker genom att språket bidrar till att forma vårt sätt att förstå omvärlden. Vygotskij menar vidare att inläring är ett socialt fenomen som uppkommer i en social situation där språket och det sociala förhållandet bidrar till att utforma kunskapen.

Stensmo (1994) skriver att Piagets (1896-1980) kunskapsteori är konstruktivistisk, han menar på att kunskap är något som en människa bygger på utifrån sina tidigare erfarenheter. Kunskapen är ett redskap för att förstå verkligheten och den bildas genom ett samspel mellan sinnesintryck och förnuft. Vidare menade Piaget att varje individ bör göra sin egen mentala bild av omvärlden. Kunskap på det tankemässiga planet blir därför något som kan variera från person till person beroende på den enskildes speciella sätt att tolka världen på. Den personliga kunskapen är resultatet av en "privat tolkning" och uppbyggnads process.

Enligt Lindö(1988) kan kunskap förklaras som ett redskap som är beroende av ett sammanhang för att skapa en förståelse. Vidare menar hon att kunskap kan ses som ett samband mellan människan och världen..

Enligt Alexandersson har all kunskap en görande sida och kan inte nedbringas till fakta och mängd. Vägen fram till kunskap är en skapande handling oavsett ämne. Teori och praktik går hand i hand och förstärker upplevelsen. Vidare tycker han att estetiska uttrycksformer inte innebär pyssel och pynt, utan snarare handlar det om en inre växande utformning, insikt och mognad hos eleverna när de besitter ny kunskap.

Demokrati byggs genom att göra människor delaktiga, berörda och synliga. Där behövs många olika former av språk. Där har det konstnärliga uttrycksformerna sin största roll, mer än att skapa vackra ytor. (Bild i skolan, all kunskap har en görande sida nr2/03).

Carlgren och Marton menar att föreställningen om kunskap är en "särskild substans" som man kan ta in i större eller mindre mängd. De skriver;

Kunskap kan jämföras med isberg - endast en del är ovanför ytan och synlig. Traditionellt är det bara denna, synliga del, som har uppfattats som kunskap i skolan.

De beskriver synen på kunskap även på ett målande sätt. Uppfattningen av kunskap är olika och är beroende av tidigare kunskaper som måste behärskas innan ny kunskap tillägnas.

Ju mer man lär känna ett landskap desto fler nyanser och detaljer förmår man urskilja. I takt med att man lär känna landskapet ökar ens möjligheter att undersöka de. (Carlgren & Marton 2001:195 www.passagen.se).

Lärande

Enligt Moreau och Wretman (2001) är målet i storyline att strukturera och bygga upp ett effektivt lärande. Eleverna ska skapa en tillit till sig själva så att de kan skaffa information, kommunicera tänka kreativt och använda fantasin, tackla problem, samt pröva olika lösningar. Eleverna ska lära sig att förstå hur det lär.

Kunskap erövrar genom lärande, ett lärande som sker på olika sätt och i olika sammanhang. Det kan ske genom tal, skrift, läsande och handlande. Lärande finns också i lek, sång och musik. Det är inte bara med hjärnan vi lär, vi lär med hela kroppen. Lärandet handlar om att internalisera något, att göra det till en del av sig själv. För att lära sig och förena kunskap och lärande krävs det någon form av prövning. Det man lär sig prövar man genom att använda det eller uttrycka det. Lärandet är en del av ett sammanhang som inte endast är relaterat till individen utan det är något som skapas tillsammans med andra. I pedagogiska arbete innebär detta att eleverna själva tillsammans med andra måste ges möjlighet att i ett utforskande och problemlösande arbete skapa en mening och ett sammanhang (SOU 1997:21).

I Imsen(2000) menar Piaget att assimilation är en ny inläring som anpassas till tidigare erfarenheter. När människor står inför nya och okända situationer försöker vi att tolka den nya lärdomen med våra sinnen. Assimilation har många likheter med det behavioristiska begreppet ”överförning av inläring”. Den nya inläringen leder vidare till ackommodation som innebär förändringar av tidigare vetskap. Det är ackommodationen som leder till förändringar och som därmed utgör inlärningsprocessen. Inläring är ett samspel mellan barnet och omgivningen. Omgivningen ger barnet information som barnet tolkar och undersöker omgivningen närmare och på så sätt accelererar inlärningsprocessen.

Lära betyder inte att du skall lära dig alla de små detaljerna men istället lära dig om ett händelseförlopp och hur saker och ting har utvecklats...att lära...det är inte bara att lära sig fakta. Det är också att förstå , att se sammanhang och att kunna använda kunskaperna till att dra slutsatser, att tänka självständigt... (Imsen ,2000 s.56)

Enligt Selberg (1999) menar Bruner att människan har medfödda behov av att vilja lära sig och utvecklas. Han menar att barn kan lära sig mycket fortare än vuxna när de får det rätta verktyget och hjälp med material som barnet kan arbeta med självständigt.

Enligt Falkenberg & Håkonsson (2004) är storyline en variationsrik arbetsmetod som innehåller alla skolämnen, vilket gör det möjligt att hitta en arbetsmetod där pedagogen utgår från elevernas intressen.

Motivation

Enligt Nationalencyklopedin benämns motivation som två olika begrepp. Den första benämningen är ”inre behov som ligger bakom visst potentiellt beteende” Det andra begreppet är lite mer utförlig och förklarar att motivation är en psykologisk term som sammanfattar de processer som styr vårt beteende. I Nationalencyklopedin delas motivation in i inre motivation och yttre motivation. Inre motivation förklaras ha sitt ursprung inom individen medan yttre motivation härrör sig från omvärlden. (www.nationalencyklopedin.se)

Motivation är ett begrepp som vanligtvis används när det rör sig om förhållandevis målinriktade handlingar och handlingarna kan vara av ”inre” natur genom att det är vissa personlighetsegenskaper som ligger till grund eller av ”yttre” natur genom att det är något bestämt man vill uppnå.

Inre motivation

Enligt Imsen (2000) skiljer man mellan inre och yttre motivation. När ett barn är motiverat och har behov av lek och utveckling menar man att det är den inre motivationen som ligger till grund för detta. Leken, aktiviteten eller arbetsprocessen hålls vid liv för att barnet är intresserad för handlingen i sig. Med inre motivation menar man att det händer något ”inne i huvudet” hos den som lär något. Det är människans inneboende längtan efter aktivitet och kunskapssökande som är drivkraften och inte belöningen.

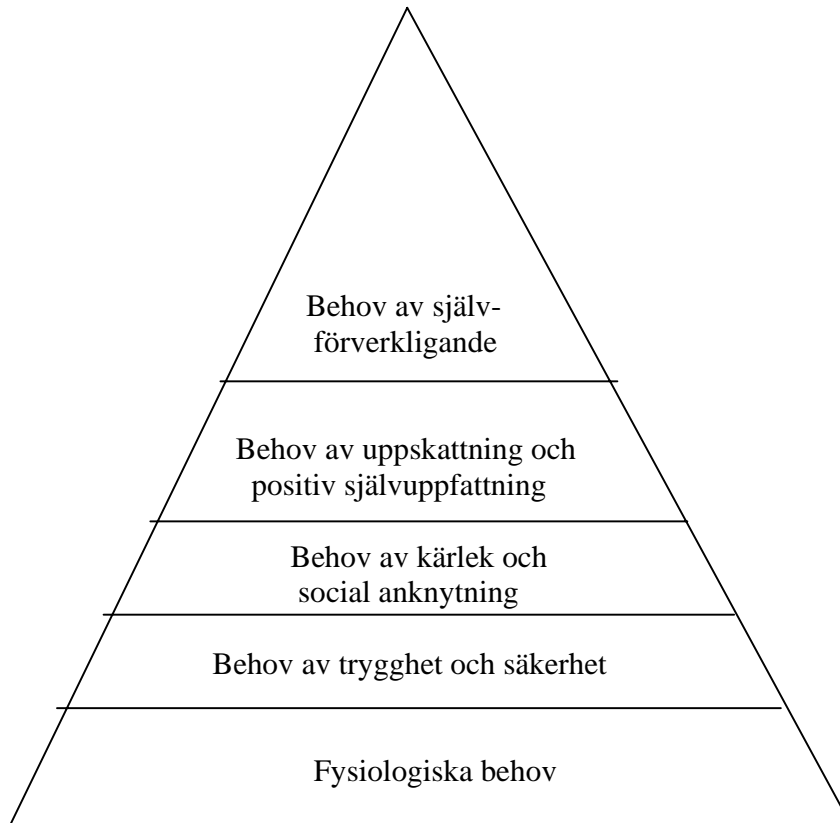
Yttre motivation

Yttre motivation betyder att handlingen eller inlärningen hålls levande för att individen hoppas få en belöning eller nå ett mål. När en elev studerar matematikformler enbart för att få bra betyg för att kunna studera vidare, kan man tala om yttre motivation. Eller när ett barn blir lovat godis till barnprogrammet på TV om det bara äter upp sin mat först.

Skillnaden mellan inre och yttre motivation överensstämmer på flera olika sätt men det centrala för båda är att motivationsformerna är en lustbetonad erfarenhet eller förväntan. Antingen är det med inre glädje eller hopp om framtida belöning som är källan till handlingen eller aktiviteten.

Motivation och lärande

Maslow i Imsen (2000) anser att människan har fem olika behov i sin sinnesvärld. Behoven ska inte isoleras från varandra utan vara sammanhängande.

Figur 1. Maslows behovshierarki

De fysiologiska behoven, som kommer först i hierarkin är nödvändiga för att upprätthålla livet. Hunger och törst måste tillfredställas innan de kan uppkomma motivation att göra något annat. När de fysiologiska behoven är tillfredställda kommer behovet av att vara trygg och säker. Här vill människan känna stabilitet, beroende, beskydd, behov av att inte känna fruktan, ångest och kaos, behov av struktur, regler ordning och gränser. Behovet av trygghet och säkerhet leder till behovet av kärlek och social anknytning. Kärlek och den sociala anknytningen och "någon att höra samman med" är behov som behövs i alla åldrar. Behovet av uppskattning och positiv självuppfattning är viktigt enligt Maslow. Människan behöver känna att de duger till något, att de har en kompetens som innebär en bemästring av sig själv och en känsla av styrka, frihet och tillit till sina egna krafter. Det är även viktigt att "vara någon" i andras ögon, att bli värdesatta och respekterade av andra. Behovet av själv förverkligande är att uppnå och inse sin egen potential. Här är människan öppen för nya erfarenheter, nya kunskaper och nya idéer. Behovet kännetecknas av en säker realitetsuppfattning och fulländade personligheter.

I enlighet med Falkenberg och Håkonsson (2004) spelar motivation en viktig roll i storyline. Genom att pedagogen utgår från elevens tidigare kunskaper känner sig eleven ständigt delaktig och motiverad till att ta till sig ny kunskap. Vidare ska läraren uppmuntra eleven till att själv göra antaganden för att sedan kunna pröva sina lösningar, allt detta för att främja motivation.

Det är också av stor betydelse att eleverna hittar sitt engagemang för arbetet och att det egna lärandet kommer till sin rätt när eleven är aktiv. Ett äkta lärande är en social aktivitet som kräver att alla är aktiva. I alla tider har vuxna försökt att motivera barn till att göra något som de inte omedelbart vill, så är det också i dagen skola. Pedagogen kan genom inlevelse få eleverna att engagera sig och på sätt underlätta elevernas läroprocesser. Pedagogen måste hjälpa eleverna att se betydelsen av vad de lär sig i skolan utifrån vad de redan vet, för att skapa ett intresse och motivation till lärandet.

Enligt Imsen (2000) är motivation det som orsakar aktivitet hos individen, det som håller denna aktivitet vid liv och det som ger den mål och mening. Motivation är det dominerande när det gäller att förstå mänskligt beteende.

Motivation handlar om hur känslor, tankar och förnuft flätas samman och ger färg och glöd åt våra handlingar. Det ligger känslor och förväntningar före en aktivitet, de följer med medan vi utför aktiviteten, och det lägger sig som en slöja runt minnet av handlingen (Imsen,2000 s.271).

Elevinflytande

Definition av inflytande; möjlighet att påverka viss utveckling (www.nationalencyklopedin.se).

Enligt Selberg (1991) nämns elevinflytande i två former; formellt och informellt. Med formellt inflytande menas att eleverna representera till exempel elevråd, skolkonferenser, klassråd och matråd. Det informella inflytandet är då eleverna får vara delaktiga över det egna arbetet men också över lärandet och undervisningssituationen. Förutsättningen för ett inflytande i undervisningssammanhanget är att eleverna känner till målen för undervisningen. Dessa skall delges eleverna varje läsår såväl skriftligt som muntligt. Vid inledningen av varje arbetsområde presenteras målen. Detta bildar utgångspunkt för pedagogens och elevernas gemensamma planering av innehåll och genomförande av arbetsområdet. Varje arbetsområde utvärderas tillsammans med eleverna.

Delad makt i klassrummet betyder ökat inflytande för eleverna över sitt eget kunskapsinhämtande. Detta inflytande, vilket också medför ett ansvarstagande, måste det få för att kunna lära sig att lära sig” och på så sätt bli ägare ” den mest demokratiska källa till makt”, nämligen kunskap (Lindgren i Selberg, 1991 s.114).

Historik om elevinflytande

I Danells Licentiatuppsats (2003) skriver han att under perioden 1840 till 1920 förmedlade skolan i första hand utbildning för den kyrkliga verksamheten. Undervisningen var auktoritär och eleven skulle fostras till lydighet och ödmjukhet och känna tacksamhet över kyrkan och rikets överhet.

Utbildningens mål var att individen skulle inta sin plats i samhällets nedre skikt och folkskolan riktade sig i första hand till de lägre skikten i samhället.

Ellen Key (1849- 1926) var en av de första frihetspedagogerna som kritiserade elev synen i sin bok "Barnens århundrade". Key förespråkade en friare pedagogik med arbetsätt som tog till vara på barnens intressen, resurser och behov av aktivitet. Hon ansåg vidare att uppfostrans mål var att utveckla nya människor som vandrar på nya vägar och tänkare av nya tankar.

John Dewey (1859-1952) är grundare av den reformpedagogiska progressivistiska rörelsen i USA. Han lyfte fram utbildningens betydelse för demokratin i sin bok "Democracy and Education". Dewey menade vidare att ett kännetecken för ett demokratiskt samhälle utgörs av att alla medlemmar har lika villkor, att medborgarna får del av dess förmåner och där samhällets institutioner medverkar till att det sker på ett demokratiskt sätt.

Key och Dewey bidrog till att utveckla en demokratisk skola, samtidigt fanns underliggande samhällsförändringar som hade sitt ursprung i den ryska revolutionen. Rädslan fanns att något liknande skulle hända i Sverige detta ledde till att fascismen inte fick sitt fäste i Sverige och människorna välkomnade det demokratiska tänkandet. Detta ledde till att demokratins grundläggande värden successivt fick sitt fäste inom det svenska skolväsendet. I mitten på 1900-talet kom vändningen för skolan inom det demokratiska synsättet, genom direktiv som fastslog att "*Skolans främsta uppgift är att fostra demokratiska människor*".

Benämningen demokrati uttrycktes för första gången i svenska läroplanen för grundskolan 1962. Vid en granskning av läroplanen från 1969 och fram till i dag konstateras att begreppet elevinflytande inte förekommer utan man använder sig av begreppet medinflytande där elevinflytande vanligast förekommer i relation till elevens ansvar eller medansvar. Detta leder till att eleverna känner engagemang och delaktighet i skolans utformning. När Lpo 94 skrevs klarlades det hur elevernas inflytande skulle komma till uttryck genom att förtydliga hur arbetsformer, undervisningens innehåll, planering och utvärdering som intressanta områden för elevernas inflytande.

Tidigare forskning om elevinflytande

Enligt Selberg (1999) har forskare under de senast 25 åren kommit fram till genom empiriska undersökningar om elevinflytande i det dagliga arbetet i skolan, att eleverna har en liten grad av inflytande i sitt eget lärande. Det har visats att elevernas motivation till lärandet ökar om det får möjlighet att påverka sin arbetssituation. Undersökningen visar att elever vill öka sitt inflytande och ser att det är viktigt i inlärningsprocessen. Forskare har kommit fram till att motivation, intresse och lust har stor påverkan på resultat i lärandets djupinriktning.

I Selbergs doktorsavhandling (1999) skriver hon om en studie hon har gjort på elever som har ett stort elevinflytande. Elevgruppen gör helt egna val av sådant som de vill arbeta med. De sitter i grupper och resonerar kring vilka uppgifter de ska välja, de har även i läxa att fundera över vilket arbetsområde de är intresserade av att arbeta med i nästa arbetsskede. Eleverna förbereder valet av lärande genom att söka kunskap hos sig själva om vad de redan vet om det kommande arbetsinnehållet. När valet av lärande är gjort formulerar eleverna vad de vill veta. De fortsätter

med att planera arbetet i grupp eller enskilt och väljer sedan själva vilka verktyg de ska använda för att få den information och data de söker efter. Tiden planeras och elevgruppen bestämmer tillsammans med läraren när arbetet ska avslutas. Eleverna väljer studiemiljö under genomförandet av arbetet. Innan arbetet ska redovisas så bearbetar eleverna sin information och alla elever eller elevgrupper redovisar på de sätt som de själva valt.

När eleverna har hög grad av elevinflytande gällande sitt lärande så utgår eleverna i från sig själva och tar upp sådant som de själva undrar över och vill. Elevens nyfikenhet väcks och detta leder till att frågor ställs. Eleven är aktiv och lyssnar och diskuterar med andra. Eleven samlar in tankar, frågor och förslag inför valet av arbetet. Eleven argumenterar och motiverar sina förslag vidare bestämmer arbetsgången inför valet av ett arbete. Eleven väljer innehåll och arbetsformer i arbetet och formulerar sig om vad den kan och undrar över i de valda områdena. Eleven har tillgång till läroplan och kursplan.

Eleverna planerar sitt arbete på så sätt att de själva formulerar frågor, antaganden och tankar om innehållet. Eleven diskuterar och planerar arbetet enskilt eller i grupp. Eleven bestämmer hur arbetet ska göras och vilka mål som ska uppfyllas. Vidare får eleven välja själv egna informations- och kunskapskällor där eleven kan hämta information och data. Eleven bestämmer själv hur innehållet ska avgränsas och redovisningsformen och utvärdering. När det gäller genomförande av det planerade arbetet så väljer eleven studiemiljö, samarbetsformer och arbetsredskap. Eleven söker svar på sina frågor antaganden och tankar det vill säga eleven löser sina problem själv. Vidare planerar man sitt arbete själv.

När det gäller redovisningen av lärandet så sammanställer och bearbetar eleven själv sin information, drar slutsatser och reflekterar. Eleven planerar sättet att redovisa sitt resultat av lärandearbetet. Själva redovisningen går till på följande sätt att eleven redovisar och tillåts att använda sitt eget språk, stil och uttrycksätt.

Utvärdering och värdering av resultatet görs så att eleven funderar över resultatet över sitt lärande och bedömer det. Eleven deltar i diskussioner om andra elevers resultat och lyssnar på andras bedömning av elevens eget resultat.

De elever som har mycket inflytande har inflytande över det mesta i sina lärandesituationer, medan de elever som har liten erfarenhet av inflytande i skolan också sällan har inflytande i sitt lärande. Vidare så kommer de fram vid undersökningen att elever som har stor erfarenhet av inflytande uppfattar att de har en bättre relation med läraren. Vidare att de får ta ansvar och träna sig i att ta ansvar för sitt lärande. De upplever också att de får lära sig hur man når kunskaper, får ge och lyssna på idéer och förslag och upplever att ett misslyckande är något som man lär sig av. Ju större inflytande eleverna har desto fler instämmer i påståendet att man får lära sig att samarbeta i klassen.

Skolverkets material Bruk (1998) har arbetat fram ett material som står för bedömning, reflektion, utveckling och kvalitet. Målen enligt skolverkets material bruk i de nationella styrdokumenterna ställer många krav på förskolan och skolan. Det är inte alltid lätt att veta hur väl skolan klarar att uppnå mål som även kan vara svårsmåttbara, som exempelvis elevinflytande. Skolverket har därför tagit fram ett verktyg som ska underlätta arbetet. Detta verktyg kallas Bruk och är ett nationellt kvalitetsindikatorsystem. Bruk kan användas för att granska, bedöma, och utveckla kvalitet i förskolan och skolans verksamhet. Detta kan även användas som ett komplement till andra kvalitetssystem. Bruk kan vara till stor hjälp både för den enskilda

förskolan, det enskilda arbetslaget, skolan, samt för kommunen. Syftet med Bruk är att skapa en större medvetenhet gällande granskning och bedömning av sin egen verksamhet Skolverket (www.skolverket.se).

Danell (2003) skriver i sin studie att frågor som berör undervisningen utförs ofta utan att eleverna deltar i planering eller beslutsfattandet. I det stort hela finns det ett vist inflytande men som trots allt inte lever upp till läroplanen ambitionsnivå. Vidare skriver Danell att elever inte har stort inflytande över undervisningens innehåll och dess uppläggning. Förslag som kommer från elever leder sällan till någon förändring. För att skolan ska kunna utveckla ansvarsfulla och demokratiska individer, främja elevers lärande samt följa läroplanen måste skolan arbeta vidare med detta. Danell tar vidare upp om hur läraren kan genom elevinflytande komma åt elevers spontana tankar och uppfattningar. Eleven måste få makt över kunskapsprocessen och känna ansvar för det egna lärandet, annars utvecklas inte eleven till en demokratisk samhällsmedborgare. Danell pekar på olika arbetsformer i skolan som kan i varierande grad skapa inflytande för eleverna. Ett exempel kan vara tema arbeten där eleverna själva får välja innehåll för arbetet. Forskning är en annan arbetsform som kan främja till elevinflytande.

Danell menar vidare att det finns en relation mellan elevers inflytande och deras lärande. Elever som är vana vid inflytande har det lättare när det ställs inför nya självständiga val av undervisningens innehåll. Dessa elever vet i större utsträckning hur de ska gå till väga när det ska lära sig något nytt. Detta innebär att elever med större inflytande över lärandet kan få ut mer kunskaper och få tilldelat fler möjligheter.

Skolverket har skrivit en rapport om 41 skolors arbete med elevinflytande. "Skola i utveckling" är den samlade beteckningen på de olika utvecklingsområdena där skolverket under två år följde och stödde cirka 270 skolors utvecklingsarbeten. Under projektarbetets gång har utvecklingsområdet "Elevers inflytande och arbetet i skolan" kommit att kallas Elias-projektet. Skolorna har gått med i projektet för att utveckla sina elevers inflytande. Vidare står det att genom att ge elever utrymme att påverka sitt lärande så känner eleverna större glädje i att studera och att de får lust att lära mer. "*Eget inflytande ses som en faktor som kan starta elevens egen inre motor*" (Skolverkets rapport om elevinflytande "Elias projektet" s.13).

Vidare skriver de i rapporten att det finns en direkt koppling mellan inflytande och ansvar. Elever som får inflytande tar större ansvar, men här är det viktigt att pedagogerna strävar efter att eleverna ska förstå att de ska lära för sin egen skull, inte för lärarens eller föräldrarnas skull. För att stärka elevernas inflytande i skolan får eleverna ta ansvar över sitt eget skolarbete. Eleverna får planera sina egna uppgifter utan påverkan eller beroende av kamraterna. Möjligheterna att jämföra sig med andra minskar och därmed minskar även konkurrensen mellan eleverna. Pedagogernas motiv till detta arbetssätt är att individualisera undervisningen samt att öka elevernas motivation och få dem att känna ansvar för sina studier. För att elevernas eget arbete ska fungera så är det viktigt att pedagogerna följer upp elevernas arbete med en utvärdering. Eleverna måste visa pedagogen vad dom lärt sig och att de har förstått. Frågor som "Hur har du tänkt? Varför har du gjort så här? Var det svårt? Var det lätt? Varför hann du inte? ställer pedagogen ofta. Eleverna har med tiden lärt sig att det inte går att komma undan, utan talar i god tid om när de inte hänger med.

Vidare i skolverkets rapport tas det upp om val av plats när eleverna ska bedriva sina studier. Eleverna känner att det är viktigt att få välja studiemiljö, de upplever en frihet i att komma ut ur klassrummet om de så önskar (www.skolverket.se).

Syfte

Syftet med vårt arbete är att beskriva och kritiskt granska hur väl storylinemetoden bidrar till ett elevinflytande.

Avgränsning

I storyline finns tre infallsvinklar; elevinflytande, elevens förkunskaper samt bild - och symbolspråkets roll i det teoretiska och abstrakta lärandet. I detta arbete har vi valt att avgränsa oss till elevinflytande.

Metod

Kvantitativ och kvalitativ metod

Enligt Patel och Davidsson (2003) finns det inom det vetenskapliga arbetsområdet olika sätt att fråga om verkligheten. De olika metoderna benämns som kvalitativ metod och kvantitativ metod. Vad som är utmärkande för respektive metod är att den kvalitativa metoden ställer frågor som ger ett utrymme för intervjupersonen att svara med egna ord. Syftet med en kvalitativ metod är att identifiera egenskaper och hitta strukturer hos den intervjuades livsvärld eller tolkningar om något fenomen. I en kvalitativ intervju är intervjuare och intervjuperson båda delaktiga i ett samtal. Kvantitativ metod är en statistisk metod där råmaterialet bearbetas för att besvara de frågor som ställts. När man använder sig av den kvantitativa metoden söks information om verkligheten som är mätbar. Beroende av vilken kunskap som söks är det viktigt att välja den metod som bäst lämpar sig för det som avses.

Fallstudie

För att uppnå vårt syfte valde vi att genomföra en fallstudie på en grundskola i Sverige som arbetar aktivt med storyline.

Enligt Patel och Davidsson (2003) är fallstudie en beteckning som innebär att man gör en undersökning på en mindre avgränsad grupp. Ett sätt kan vara att man undersöker en individ, en grupp individer, en organisation eller en situation. Vid fallstudier utgår den som undersöker från ett helhetsperspektiv och försöker på så vis få en täckande information som möjligt. Fallstudier används ofta när forskaren vill studera processer och förändringar.

Undersökningsuppläggning

Förundersökning

För att uppnå vårt syfte valde vi den kvalitativa metoden. Vi samtalade med elever om elevinflytande och detta skulle ligga till grund för våra enkäter genom elevers förkunskaper.

Vi samtalade med 38 elever i åldrarna 7-12 år på en grundskola i Luleå kommun om vad elevinflytande är. Genomgående för de flesta elever var att de hade hört ordet elevinflytande, men kunde inte ge uttryck för ordets betydelse. De flesta elever trodde att elevinflytande är när något "flyter" in eller när man lär sig något. Tre elever svarade att det är när man får vara med och bestämma olika saker i skolan, men att det är fröken som bestämmer själva arbetet.

Detta är anmärkningsvärt med tanke på att skolans strävans mål sen början på 90-talet är att eleverna ska ha inflytande över sitt lärande. Med tanke på detta har vi valt att återkomma till det senare i vårt arbete under egna reflektioner.

Efter att vi samtalat med eleverna om elevinflytande insåg vi att svaren inte var tillräckliga för att få ett bra underlag till enkäterna. Vi fick därmed tänka om. Vi fördjupade oss i litteratur om tidigare forskning och vad de hade lagt för innebörder kring elevinflytandet.

Huvudundersökning

För att få ett bra underlag till våra intervjufrågor valde vi att förkovra oss i Selbergs doktorsavhandling om elevinflytande, skolverkets material Bruk som är ett verktyg för utveckling i skolan, skolverkets rapport om "Elias projektet" samt Danells licentiatuppsats om elevinflytande. Efter att ha läst igenom materialet så valde vi ut de indikatorer som var vanligast förekommande i litteraturen. Vi hade även i beaktande att välja ut de indikatorer som var vanligast benämnda i storylinemetoden. Utifrån detta tog vi ut olika innebörder som tilldelats begreppet elevinflytande som indikatorer. Vi har strukturerat under följande indikatorer ur Selbergs doktorsavhandling som exemplet nedan visar.

Eleverna planerar sitt arbete på så sätt att de själva formulerar frågor, antaganden och tankar om innehållet. Eleven diskuterar och planerar arbetet enskilt eller i grupp. Vidare får eleven välja själv egna informations- och kunskapskällor där eleven kan hämta information och data.

- Planerar
- välja

Efter att ha läst och analyserat ovanstående litteratur kom vi fram till följande indikatorer:

- Planering av skolarbetet
- Val av innehåll och arbetsformer
- Påverkan i lärandet i det dagliga skolarbetet
- Ansvar för skolarbetet
- Val av informationsinhämtande arbetssätt och metod
- Val av studiemiljö
- Val av redovisnings former

- Val av utvärdering

Vi använde oss av ovanstående indikatorer som stöd för våra intervjufrågor.

Intervjuer

Enligt Patel och Davidsson (2003) är det en nackdel med intervjuer det kan vara svårt att ställa rätt frågor, för den ovana händer det ofta att frågorna inte är tydliga nog och att det lätt blir långa frågor med korta svar. Något som är viktigt att tänka på under intervjun är hur vi bemöter dessa personer. Vi visade ett genuint intresse och förståelse för intervjupersonerna. Huvuduppgiften var att försöka förstå innebörden av vad de intervjuade hade att säga. Kvale (1997) skriver att kvalitativa forskningsintervjun beskriver specifika situationer och handlingsförlopp ur den intervjuades livsvärld. Det är inte allmänna åsikter som efterfrågas, utan man vill ha just vad den personen tycker och tänker.

Undersökningsgrupp

Vi valde att utföra intervjuerna på en grundskola i Luleå som arbetar aktivt med storylinemetoden. Vi intervjuade pojkar och flickor i åldrarna tio till tolv år. Vi intervjuade eleverna slumpvis i grupp.

Genomförande

Vi kontaktade en skola som arbetar aktivt med storyline för att vi ville intervju eleverna. Vi ville undersöka om eleverna som arbetar med storyline har elevinflytande. När vi kom till skolan blev vi mottagna av en manlig pedagog som tilldelade oss varsitt rum där vi utförde intervjuerna av elevgrupperna. Vi utförde gruppintervjuerna slumpvis. Vi använde oss av penna och anteckningsblock där vi skrev ned intervjun för hand. Sammanlagt intervjuade vi nio elevgrupper med totalt 39 elever.

Bortfall

Vi hade för avsikt att använda oss av bandspelare för intervjuerna. På grund av rådande omständigheter fick vi ändra våra planer och använda oss av anteckningsblock och penna vid intervjuerna.

Databearbetning/analys och tolkning

Vi behandlade intervjuerna genom att genomföra en analys i tre steg.

Steg 1 Upprepade genomläsningar av hela materialet för överblick.

Steg 2 Uppdelningen av materialet med avseenden på vad eleverna pratar om. Exempelvis välja, planera, ansvara och så vidare. Det vill säga att vi utgick från de indikatorer vi valt ut och bildade teman för de olika intervjufrågorna.

Steg 3 Uppdelning av materialet inom respektive tema med avseende på hur eleverna uttrycker sig.

Detta innebär att vi enligt Svenning (1997) sökte efter regelbundenheter och sociala mönster. I den analytiska jämförelse metoden finns det två sätt att arbeta efter, samstämmighetsmetoden och olikhetsmetoden. Samstämmighetsmetoden innebär att forskaren letar efter likheter i annars olika fall. Olikhetsmetoden innebär motsatsen. Forskaren letar efter olikheter i annars likartat material. Vi använde oss av båda metoderna

Resultat

Vi kommer i den här delen av vårt arbete att presentera vårt intervju resultat och sedan kommer vi att gå in på diskussionen, överensstämmelse/pålitlighet, egna reflektioner och egna erfarenheter för framtiden samt framtida forskning inom det valda ämnet.

Redovisning av intervjuer

Vi väljer att redovisa elevernas svar i från intervjuerna i nedanstående tema. Vi använder oss av följande indikatorer som stöd för våra intervjufrågor.

- Planering av skolarbetet
- Val av innehåll och arbetsformer
- Påverkan i lärandet i det dagliga skolarbetet
- Ansvar för skolarbetet
- Val av informationsinhämtande arbetssätt och metod
- Val av studiemiljö
- Val av redovisnings former
- Val av utvärdering

Under varje kategori redovisar vi elevernas uppfattningar om elevinflytande. Enligt samstämmighetsmetoden undersöker vi vad som är den vanligaste uppfattningen bland elever. Vi vill även identifiera eventuella avvikelser på elevers uppfattningar om elevinflytandet i skolan.

Planering av skolarbetet

När det gäller elevers planering i skolarbetet är det dominerande svaret för samtliga grupper att de är pedagogen som bestämmer arbetsområdet. Lärarna planerar arbetet och efter det får eleverna vara med och välja utifrån det givna ämnet som pedagogen redan har bestämt. Lärarna styr på så sett eleverna och vad de ska arbeta med.

”Lärarna väljer arbetsområde, men efter det får vi elever vara med och säga vad vi tycker. Vi brukar ibland få välja vad inom ett område vi ska fördjupa oss på. Läraren styr arbetet så vi kommer in på rätt väg” (Flicka, år 5).

Val av innehåll och arbetsformer

Elevgrupperna är eniga om att det är pedagogen som bestämmer innehållet och arbetsformer men att de får vara med och bestämma och påverka arbetet ibland. När eleverna kommer med egna förslag är det inte alltid det blir som eleverna vill. Pedagoger styr de mesta beträffande innehåll och arbetsformer. *”Läraren bestämmer oftast, men om vi vill kan vi vara med och påverka, och ibland tar läraren till sig av våra önskemål”* (Flicka, år 6).

Påverkan i lärandet i det dagliga skolarbetet

Samtliga grupper är överens om att när det gäller att påverka lärandet i det dagliga arbetet får eleverna komma med egna förslag, men att det är läraren som styr arbetet från början. *”Vi brukar komma med egna förslag och vi får själva välja vad vi ska lära oss inom ett vist område, som läraren redan bestämt.”* (Pojke, år 5). Barnen kommer ofta med egna förslag i alla ämnen och ibland röstar klassen om vad det ska bli. Barnen tycker det är roligt när de får vara med och påverka vad de ska lära sig. *”Ett exempel kan vara när vi arbetar om Sverige. Då har läraren bestämt arbetsområde och vi får sedan själva bestämma vad om landet vi ska forska om”* (Pojke, år 4).

Så här sa en flicka. *”Ja, inte så ofta. Om jag skulle säga Jenny jag skulle jätte gärna vilja lära mig om granar. Då skulle hon säga, ja det kan vi kanske ta upp sen och så gör hon det... eller inte. Om inte de andra vill så tar hon inte upp det...då kanske det blir djur i stället”* (Flicka, år5).

Ansvar för skolarbetet

När det är frågan om att ta och känna ansvar i skolarbetet svarade de allra flesta elever att de fick ta ansvar för sitt skolarbete på olika sätt. Genom läxor och att inte slösa bort tiden i skolan utan att använda tiden på ett bra sätt. En flicka svarade så här *”Ja till exempel om jag inte tycker om matte och jag har några sidor kvar i matteboken, och de andra grönsakslära då måste jag ta ansvar och göra färdigt i matteboken ... jag måste ta ansvar för mitt arbete”* (Flicka, år 5). De berättade vidare att de också ansvarade för kompisar på skolan till exempel vid bråk att försöka lösa konflikter utan att blanda in läraren. Vid grupparbeten kände de sig ansvariga och menade att alla hjälps åt i gruppen så att alla har något att göra hela tiden. Man har även ansvar för att städa i form av ”klassens värd”. Det var en av grupperna som svarade lite tvekan på om de fick något ansvar. Så här svarade den gruppen *”Nja, kanske i bland... svår fråga...”* (Pojke, år 6).

Någon svarade också att; *”Räkna själv i matteboken...”* (Pojke, år 4).

Val av informationsinhämtande arbetssätt och metod

När eleverna ska ta reda på information och kunskap om ett ämne svarade de flesta eleverna att lärarna hjälper eleverna och visar var de kan söka information. Det är bland annat i böcker, Internet, nyheter, och intervjuer. Så här svarade en grupp *”Innan vi började så pratade vi om var man kan få fakta, genom Internet, böcker vi skrev upp på ett papper och hängde på väggen i klassrummet. Fast vi har inte varit in på Internet...men man får...vi har så mycket fakta i böckerna”* (Pojke, år 5).

En av grupperna var väldigt duktiga på att veta hur de skulle söka informationen, de svarade så här *”Ja, Internet, ringa, broschyrer, böcker, tidningar. Fråga någon som vet- föräldrar, fröknar och klasskompisar”* (Pojke, år 4).

En av grupperna svarade *”Men det måste vara i skolan...”* (Pojke år 4).

Val av studiemiljö

Angående val av studiemiljö under arbetets gång svarade eleverna att de ibland får välja studiemiljö. En grupp svarade att de får välja studiemiljö. *”Det viktigaste är att vi kan visa vad vi har gjort.”* (Flicka, år 6).

”Om man ska jobba med en kamrat vid ett annat bord då kan man få gå dit om man frågar, ibland kan man få gå ut i korridoren om man frågar” (Flicka, år 5).

Val av redovisnings former

När eleverna ska redovisa svarade en grupp att det är pedagogen som bestämmer hur ett arbete skulle redovisas. *”Läraren styr hur vi ska redovisa”* (Pojke, år 6). Ibland får vi komma med egna förslag. En annan elevgrupp menade att de oftast är eleverna själva som bestämmer hur de ska redovisa. *”Vi får välja själv hur vi ska redovisa och lägga upp arbetet, vi väljer material och hur vi ska lägga upp redovisningen själva”* (Flicka, år 5).

”Ibland redovisar vi på olika sätt, det kan vara som ett frågesport program eller en bussguide redovisning” (Flicka, år 5).

Då det handlar om att få vara med och bestämma hur ett arbete ska genomföras, enskilt eller i grupp svarade eleverna att det är pedagogen som bestämmer hur ett arbete skulle genomföras. *”Vi går igenom i gruppen vad vi ska redovisa om. Ibland arbetar vi i grupp och ibland ensam. Pedagogen fördelar arbetet så att det blir rättvist”* (Pojke, år 5). En grupp svarade att de går igenom vad de ska arbeta med och hur det ska genomföras tillsammans i klassrummet. *” Vi ska jobba i grupp för att vi ska lära oss att samarbeta. Vi tar större ansvar när vi arbetar tillsammans”* (Pojke, år 5).

Val av utvärdering

När det är frågan om val av utvärdering gällande arbetets slut svarade eleverna att alla gör utvärderingar i slutet av veckan i form av ett veckoblad som pedagogen styr. Dessa utformas på olika sätt. Eleverna gör även utvärderingar efter avslutat temaarbeten, detta görs för att se vad eleverna har lärt sig, vad som var roligt och vad som hade kunnats förbättras eller förändras till nästa arbete.

”Vi gör utvärderingar varje vecka för att pedagogen ska se vad vi har lärt oss och vad vi behöver träna mer på” (Flicka, år 6).

Avvikelser: Efter att ha sammanställt elevintervjuerna fann vi att det inte var några större avvikelser, utan elevgrupperna var överens om de flesta svaren.

Diskussion

Överensstämmelse och pålitlighet

Vi hade tänkt använda oss av elevernas svar för att utforma enkätfrågor om elevinflytande. Detta gick inte att genomföra på grund av att eleverna inte gav uttryck för vad elevinflytande är. Detta medförde att vi ändrade vårt tillvägagångssätt och istället använde vi oss av tidigare forskning kring elevinflytande. Forskningen som vi använde oss av baserades på äldre elevers uppfattningar och de vuxnas syn om vad elevinflytande är. Detta har resulterat i att vår undersökning inte överensstämmer med vår ursprungliga inriktning på uppsatsen där vi ville undersöka de yngre

elevernas uppfattningar om vad elevinflytande är och utifrån detta utforma enkätfrågor. Detta har resulterat i att tillförlitligheten i vårt arbete har vissa brister. Däremot är pålitligheten i våra intervjufrågor stor med tanke på att vi har använt oss av tidigare forskning inom ämnet.

Vi insåg att en del av våra frågor hade vi formulerat på ett sådant sätt att det var svårt för eleverna att svara på. Vi fick förklara frågorna tydligt med andra ord för att eleverna skulle uppfatta frågorna korrekt. Vi insåg efter första gruppintervjun att vår undersökning hade blivit bättre om vi hade haft möjlighet att spela in de intervjuade på band, eftersom det är svårt att hinna anteckna allt med bara papper och penna.

Enligt Svenning (1997) kan insamlingsfasen lätt bli missvisande främst för att uppmärksamhetseffekter gör sig gällande. Människor fungerar annorlunda i en undersökningssituation än annars. Att fråga människor om deras inställning kan i själva verket innebära att man tvingar fram ett svar på en fråga som intervjupersonerna aldrig funderat över. Vidare menar Svenning att intervjuareffekter är större i en kvalitativ undersökning då den som intervjuar ytterst lätt med hjälp med inpass, utrop och minspel styr intervjun i en oförutsägbar riktning. På grund av detta använde vi oss av gruppintervjuer för att få ett så naturligt samtal som möjligt.

I Lpo-94 betonas vikten av att eleverna ska få möjlighet att hitta olika strategier till kunskap och lärandet. *"Eleverna skall få möjligheter att ta initiativ och ansvar. De skall ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att arbeta självständigt och lösa problem"* (Lpo 94, s.5).

Vidare står det följande *"Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvar och frihet"* (Lpo 94, s.5).

När det gäller att planera sitt skolarbete upplever eleverna att de får vara med och bestämma. Utifrån elevernas svar beträffande planering kan svaren tyda på att det är pedagogerna som planerar och bestämmer temat för arbetet. Efter det får eleverna välja ut delar av temat som de vill fördjupa sig i. *"Lärarna väljer arbetsområde, men efter det får vi elever vara med och säga vad vi tycker. Vi brukar ibland få välja vad inom ett område vi ska fördjupa oss på. Läraren styr arbetet så vi kommer in på rätt väg"* (Flicka, år 5). Danell (2003) skriver i sin studie att frågor som berör undervisningen utförs ofta utan att eleverna deltar i planering eller beslutsfattande vidare skriver han att elever inte har stort inflytande över undervisningens innehåll och dess uppläggning. Detta tycker vi stämmer överens med våra svar från eleverna. I enlighet med storyline menar Moreau och Wretman (2001) att undervisningen är något som måste planeras noggrant. Detta tolkar vi som att pedagogerna följer metoden angående planering men detta främjar inte ett elevinflytande.

Beträffande val av innehåll och arbetsformer är elevgrupperna eniga om att det är pedagogen som bestämmer innehållet och arbetsformer men att de får vara med och påverka arbetet ibland. Selberg (1999) skriver att när eleverna har mycket inflytande så planerar eleverna själva sitt arbete genom att de själva formulerar frågor, antaganden och tankar om innehållet. Eleven diskuterar och planerar arbetet enskilt eller i grupp. Eleven bestämmer hur arbetet ska göras och

vilka mål som ska uppfyllas. Vi anser inte att dessa elever får så pass mycket inflytande att de får planera sitt innehåll och arbetsformer själva.

Då det handlar om att påverka lärandet i det dagliga skolarbetet visade det sig att eleverna inte får vara med och påverka och om eleverna får påverka sin lärandesituation så utgår pedagogen ifrån majoriteten i klassen och vad de vill fördjupa sig i. När vi ställde frågan om de får vara med och påverka sitt lärande så svarade en flicka följande: *"Ja, inte så ofta. Om jag skulle säga Jenny jag skulle jätte gärna vilja lära mig om granar. Då skulle hon säga, ja det kan vi kanske ta upp sen och så gör hon det... eller inte. Om inte de andra vill så tar hon inte upp det...då kanske det blir djur i stället."* (Flicka, år 5) Selberg (1999) skriver i sin doktorsavhandling att när elever har hög grad av elevinflytande gällande sitt lärande så utgår eleverna ifrån sig själva och tar upp sådant som de själva undrar över och vill lära sig om. Vi tycker att detta tyder på att eleverna inte får vara med och påverka sitt lärande i det dagliga skolarbetet, här är det pedagogen som tar beslutet utifrån majoriteten. Moreau och Wretman (2001) menar att Individens bygger upp ny kunskap genom erfarenheter som tolkas och förstås utifrån föreställningar individen redan har. Detta är en konstruktivistisk teori om lärandet som genomsyrar storyline. Genom ovanstående intervjufråga tycker vi att det tyder på att pedagogen inte fångar upp eleverna så att de får utgå ifrån sin kunskap och bygga vidare på sådant som de själva vill fördjupa sig i.

Då det är frågan om att ta och känna ansvar i skolarbetet svarade de allra flesta elever att de fick ta ansvar för sitt skolarbete på olika sätt. Genom läxor och att inte slösa bort tiden i skolan utan i stället använda tiden på ett bra sätt. De berättade vidare att de också ansvarade för kompisar på skolan till exempel vid bråk och när det gällde att lösa konflikter utan att blanda in pedagogen. Vid grupparbeten kände de sig ansvariga och menade att alla hjälps åt i gruppen så att alla har något att göra hela tiden. I skolverkets rapport skriver de att det finns en direkt koppling mellan inflytande och ansvar. Elever som får inflytande tar större ansvar, men här är det viktigt att pedagogerna strävar efter att eleverna ska förstå att de ska lära för sin egen skull, inte för lärarens eller föräldrarnas skull. För att stärka elevernas inflytande i skolan får eleverna ta ansvar över sitt eget skolarbete. I ovanstående text gällande ansvar visar det sig att eleverna i viss mån får ta ansvar för sitt skolarbete och över olika skolsituationer.

Beträffande information- och kunskapssökning svarade de flesta eleverna att lärarna hjälper eleverna och visar var de kan söka information. Det är bland annat i böcker, Internet, nyheter, och intervjuer. Så här svarade en grupp *"Innan vi började så pratade vi om var man kan få fakta, genom Internet, böcker vi skrev upp på ett papper och hängde på väggen i klassrummet. Fast vi har inte varit in på Internet...men man får...vi har så mycket fakta i böckerna"* (Pojke, år 5). En av grupperna svarade *"Men det måste vara i skolan..."* (Pojke år 4).Enligt Selberg (1999) får eleven välja själv egna informations- och kunskapskällor där eleven kan hämta information och data. Av följande svar tyder detta på att eleverna får välja var de ska söka informationen men det måste vara på under skoltid.

Frågan angående om att få välja studiemiljö under arbetets gång svarade eleverna att de ibland får välja studiemiljö. Enligt Selberg (1999) när det gäller genomförande av det planerade arbetet så väljer eleven studiemiljö, samarbetsformer och arbetsredskap. Vi tycker att detta visar att

eleverna får välja studiemiljö då pedagogen anser det vara lämpligt. Detta tolkar vi på så sätt att eleverna har ett visst mått av inflytande men detta inflytande är dock bara formellt.

Frågor som rör utvärdering av arbetets slut så svarade eleverna att alla gör utvärderingar i slutet av veckan i form av ett veckoblad som pedagogen styr. Dessa utformas på olika sätt. Eleverna gör även utvärderingar efter avslutade temaarbeten, detta görs för att se vad eleverna har lärt sig, vad som var roligt och vad som hade kunnats förbättras eller förändras till nästa arbete. *"Vi gör utvärderingar varje vecka för att pedagogen ska se vad vi har lärt oss och vad vi behöver träna mer på"* (Flicka, år 6). Selberg (1999) skriver att utvärdering och värdering av resultatet görs så att eleven funderar över resultatet över sitt lärande och bedömer det. Eleven deltar i diskussioner om andra elevers resultat och lyssnar på andras bedömning av elevens eget resultat. Vi ställer oss därför frågande till skolans utvärderings form och syfte. Här görs en utvärdering för pedagogens skull för att se vad eleverna lärt sig. Syftet med utvärdering borde vara för elevernas skull så att de ser vad de själva har lärt sig. Moreau och Wretman (2001) menar att läraren ska genom observation dokumentera kvalitén på lärandet i förhållande till tidigare prestationer samt de mål som finns i läroplanen. Detta tyder på att pedagogerna kan arbeta i enlighet med storylines syn på hur kvalitén på lärandet ska dokumenteras. Det är viktigt att pedagogerna gör en utvärdering för att se vad eleverna behöver och var de befinner sig i sitt lärande. Men för att främja ett elevinflytande så ska en utvärdering göras för eleverna själva för att se hur de går framåt i sitt lärande och göra en bedömning av sitt eget resultat.

På frågan om val av redovisningsformerna framkommer det att när eleverna ska redovisa sitt arbete så är det pedagogen som bestämmer hur ett arbete ska redovisas. Så här svarade en elev; *"Läraren styr hur vi ska redovisa ibland får vi komma med egna förslag"* (Pojke, år 6). *"Ibland redovisar vi på olika sätt, det kan vara som ett frågesport program eller en bussguide redovisning"* (Flicka, år 5). Enligt Selberg (1999) är det hög grad av elevinflytande när eleverna planerar sättet att redovisa sitt resultat av lärandearbetet. Själva redovisningen går till på följande sätt att eleven redovisar och tillåts att använda sitt eget språk. Stil och uttryckssätt. Utifrån elevernas svar anser vi att eleverna inte har den möjlighet att välja redovisningsform det vill säga hitta sin egen stil och sitt uttryckssätt. Vad som framkommer av elevernas svar är att det är pedagogen som planerar redovisningens innehåll och struktur. Eleverna får välja utifrån detta. Enligt Moreau och Wretman (2001) är det viktigt att pedagogen planerar in arbetet ordentligt. Pedagogen ska redan från början planera in en passande avslutning för eleverna på ett betryggande sätt. Detta kan tyda på att pedagogerna i enlighet med storyline följer metoden. För att gynna ett elevinflytande ska eleverna tillåtas att redovisa på det sättet som de önskar.

Vad vi såg i vår undersökning var att eleverna tror att de har bestämmanderätt i sitt skolarbetet fast de är pedagogerna som planerar och bestämmer arbetsområdet. Detta tycker vi tyder på att pedagogerna talar om för eleverna att de får bestämma över sitt lärande trots att de inte får det. Eleverna påverkas och tror själva att de har inflytande men eleverna bestämmer i själva verket bara över vissa delar i undervisningen. Pedagogen har redan i förväg bestämt inriktningen på arbetet. Detta kan tyda på att pedagogerna inte arbetar med elevinflytande på ett aktivt sätt. Danell (2003) menar att pedagogerna tilldelar eleverna ett visst mått av inflytande men inte tillräckligt för att leva upp till läroplanens ambitionsnivå. Enligt Moreau och Wretman (2001) ska eleverna

bli ägare och medskapare i undervisningen. Eleverna ska få medbestämmande och utrymme för egen fantasi och kreativitet. I viss mån så arbetar pedagogerna på skolan efter det synsättet men inte tillräckligt för att uppnå ett informellt elevinflytande.

När vi analyserar vårt resultat tyder det på att elever som arbetar med storyline inte har elevinflytande som stämmer överens med storylines ena infallsvinkel. Metodens ena infallsvinkel faller redan i metodens upplägg där Moreau och Wretman menar att planeringen av undervisningen är viktig och bör styras av pedagogen. För att främja ett elevinflytande så kan inte planeringen vara fulländad detta tyder på att arbetsmetoden i viss mån är motsägelsefull.

Storyline vill att eleverna ska bli medskapare och ägare av undervisningen. Därför arbetar pedagogerna inom storyline med att överlåta så många beslut som möjligt till eleverna och genom detta träna den demokratiska formen. Detta stämmer överens av svaren vi fått av eleverna. Men för att främja ett elevinflytande måste eleverna få vara med ifrån början och påverka och bestämma arbetsområdet vilket dessa elever inte får eftersom pedagogen i förväg bestämt arbetsområde.

Det vi finner vara positivt med metoden och det som främjar ett elevinflytande är nyckelfrågorna som pedagogen använder sig av. Dessa frågor är till för att få igång tankeverksamheten hos eleverna vilket nyckelfrågorna bidrar till. Det är just dessa frågor som väcker elevernas nyfikenhet och till att eleverna vidare ställer mer frågor. Eleven är aktiv, lyssnar och diskuterar med andra.

Det vi även finner vara positivt med metoden utifrån elevinflytandets perspektiv är när eleverna skapar sina egna figurer för att genom dessa få sätta sin egen personliga prägel och stil. Eleverna bestämmer själva hur figurerna ska utformas utan pedagogens styrning. Det leder till engagemang hos eleverna och de blir medskapare och ägare av den här delen i storylinemetoden..

Det vi däremot finner motsägelsefullt i ovanstående stycke är synen i storyline där kreativiteten hos eleverna ses som värdefull men samtidigt inte får ta för mycket tid i anspråk. Vi tror att det som pedagog kan vara svårt att hitta den rätta balansen mellan den kreativa delen och det teoretiska lärandet.

Syftet med vårt arbete var att beskriva och kritiskt granska hur väl storyline metoden bidrar till ett elevinflytande. Utifrån svaren vi fått av eleverna tyder det på att storyline eventuellt inte bidrar till ett elevinflytande vilket gör att storylines ena infallsvinkel är svår att uppnå. Storyline som arbetsmetod kan vara ett bra komplement i undervisningen men beträffande elevinflytande finns vissa brister i metodens utformning. Det är inte möjligt att enbart arbeta efter denna metod och tro att genom den främja ett elevinflytande.

Egna reflektioner

Vad vi finner vara anmärkningsvärt är att elever inte vet vad elevinflytande är. Trots att det står i Lpo94 att elever ska ha inflytande över sitt lärande, och att skolverket aktivt har arbetat med detta sedan 1992.

Varje elev ska ha kunskap om och omfattas av demokratins principer och de ska få utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former. De ska kunna påverka, ta ansvar och vara delaktiga i skolans verksamhet. Skolan är både en förberedelse för elevernas aktiva deltagande i samhällslivet och en verksamhet för deras eget ansvarstagande och inflytande (www.skolverket.se).

Vårt syfte var att undersöka hur väl storyline bidrar till ett elevinflytande. Utifrån de intervjuvar vi fått så tyder det på att så inte är fallet. Storyline är en bra arbetsmetod men för att främja ett elevinflytande behövs andra verktyg hos pedagogen. Att arbeta med elevinflytande i skolan kräver stor kunskap och därför behövs det mer kompetens och utbildning för personalen. Det har forskats mycket om elevinflytande och vad som framgång är att pedagogerna inte själva har något inflytande i sin arbetssituation vilket innebär att det kan vara svårt att själv förmedla och ge inflytande åt eleverna.

Elevinflytande är ett stort begrepp vilket innebär att man först måste reda ut vad som menas med elevinflytande, för att kunna tillämpa det i det dagliga skolarbetet. Pedagogerna följer inte de riktlinjer som styrdokumentet skriver om utan de gör om elevinflytande till något eget begrepp vilket vi tycker är skendemokrati.

Erfarenheter för framtiden

Storylinemetoden har inspirerat oss under arbetets gång och vi känner att detta är en metod som är bra att använda sig av i undervisningen. Eleverna får använda alla sina sinnen eftersom metoden är mångsidig och att alla ämnen integreras. Varje elev kan hitta sin egen form till lärandet vilket leder till att eleverna känner sig inspirerade, motiverade och delaktiga i skolarbetet.

Vad vi har erfarit under arbetets gång är att det är mycket viktigt att främja ett elevinflytande. För att kunna göra det är det viktigt att vi pedagoger är insatta i vad elevinflytande är, och hur elevinflytande kan uppnås och slutligen hur vi ska förmedla det till våra elever. Detta är en stor del av vårt uppdrag och en utmaning för oss som färdiga pedagoger att tillämpa i vårt kommande yrke.

Fortsatt forskning

Det skulle behövas mer kunskap och utbildning för hur arbetet med elevinflytande ska fungera praktiskt i verksamheten, så att det blir en gemensam strävan mot samma mål på alla skolor. Elevinflytande får inte bara vara ett begrepp utan ska genomsyra hela undervisningen. Pedagogerna behöver fler verktyg i hur de ska använda elevinflytande praktiskt i det dagliga arbetet.

Referenslista

Litteratur

- Danell, M (2003: 47). *Vad händer i skolan hus? En studie av hur lärare uppfattar och formar elevers inflytande*. Luleå: Institutionen för lärarutbildningen Avdelningen för forskarutbildning. ISSN: 1402-1757
- Falkenberg, C & Håkonsson, E (2004) *Storylineboken Handbok för lärare*. Runa förlag. ISBN: 91-88298-67-1
- Imsen, G (2000) *Elevens värld introduktion till pedagogisk psykologi*. Lund, Studentlitteratur. ISBN 91-44-00973-9
- Kvale, S (1997) *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 91-44-00185-1
- Moreau, H & Wretman, S (2001) *Storyline Känslor, respekt, struktur*. Forbildningsförlaget. ISBN: 91 7091 133 9
- Patel, R & Davidsson, B (2003) *Forskningsmetodikens grunder Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Studentlitteratur, Lund. ISBN 91-44-02288-3
- Selberg, G (1999:25). *Elevinflytande i lärandet. En studie om vad som händer när elever har inflytande i sitt eget lärande och när elever har olika erfarenheter av sådant inflytande*. Luleå: Institutionen för pedagogik och ämnesdidaktik Centrum för forskning i lärande. ISSN: 1402- 1544
- Skolverket. (1994) *Bildning och kunskap*. Särtryck ur läroplanskommitténs betänkande, skola för bildning (SOU 1992:94) Stockholm: Liber
- Stensmo, C (1994) *Pedagogisk filosofi*. Lund, Studentlitteratur. ISBN 91-44-37941-2
- Svenning, C (2003) *Metodboken, samhällsvetenskaplig metod och metodutveckling*. Eslöv: Lorentz. ISBN 91-974891-0-7
- Utbildningsdepartementet. *Läroplaner för det obligatoriska skolväsendet och de frivilliga skolformerna Lpo 94 och Lpf 94* (1994)

Internet

<http://hem.passagen.se/flakmoppe/vad%20ar%20kunskap.htm> (2005-09-06)

www.nationalencyklopedin.se (2005-12-06)

www.skolverket.se Skolverkets material Bruk (2005-11-04)

www.skolverket.se/sb/d/193url/ (2005-09-27)

www.skolverket.se Skolverkets rapport Elias projektet ”*Elevens inflytande och arbetet i skolan*”
(2005-11-04)

www.skolverket.se/sb/d/193url/ (2005-09-27)

Artiklar

Alexandersson, M (nr 2/2003) *Bild i skolan*, ”all kunskap har en görande sida” .